

Formanden: Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 20. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme.
- 2) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1959-60.
- 3) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om lempelse af beskatningen af merindtægt for skatteåret 1960-61.
- 4) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om børnetilskud.
- 5) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om afgift af motorkøretøjer m. v.
- 6) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om invaliderente m. v. til tilskadekomne militære værnepligtige.
- 7) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde.
- 8) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring. [Vedrørende loven om pension og hjælp til enker m. fl.].
- 9) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende hjælp til enlige mødre).
- 10) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet m. v.

11) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om statsstøtte til behandling og pleje af taberkuløse m. m.

12) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ophævelse af det amtskommunale fællesskab på Bornholm.

13) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om udvandring.

14) *Fortsættelse af tredje behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1959 til 31. marts 1960.

Mødet hævet kl. 15³⁰.

75. møde.

Fredag den 20. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1958 til 31. marts 1959 og forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1958 til 31. marts 1959.

For drifts- og anlægsbudgettets vedkommende er forslaget ensbetydende med, at den på finansloven budgetterede merindtægt på 582 mill. kr. formindskes til 528 mill. kr., idet der i forhold til finansloven budgetteres merindtægter på 230 mill. kr. og merudgifter på 284 mill. kr. Merindtægterne fordeler sig med 134 mill.

[Finansministeren.]

kr. på § 1, skatter og afgifter, 5 mill. kr. på § 3, rentekonto, og 91 mill. kr. på vejfonden og øvrige fonde. Indtægtsforøgelsen på § 1 omfatter en stigning i provenuet af told- og forbrugsafgifter på 159 mill. kr., hvoraf dog 51 mill. kr. overføres til § 26, vejfonden, en stigning i indkomstskat af personer på 20 mill. kr., i formueskat på 5 mill. kr. og i ejendomsskat på 5 mill. kr. samt en stigning i provenuet af stempelafgifter på 11 mill. kr. Derimod antages selskabsskatterne at ville indbringe 15 mill. kr. mindre end anslået på finansloven. Fondenes merindtægt på 91 mill. kr. omfatter bl. a. de før nævnte 51 mill. kr., der overføres fra § 1 til vejfonden, og en nettoindtægt på arbejdsløshedsfonden på 31 mill. kr., der modsvares af tilsvarende forøgede udgifter på arbejds- og socialministeriernes budget, § 15. Denne ompostering står i forbindelse med udpostering af arbejdsløshedsfonden, der ophæves med udgangen af finansåret 1958-59.

Den omtalte stigning på 159 mill. kr. i provenuet af told- og forbrugsafgifter skyldes en forøget import og omsætning af de told- og afgiftspligtige varer, navnlig tobak, motorkøretøjer og benzin. Dette forøgede salg har navnlig gjort sig gældende i finansårets sidste halvdel. Ved bedømmelsen af det samlede provenu af forbrugsafgifterne må man i øvrigt have i erindring, at 1958-59 er det første finansår, hvor de i sommeren 1957 gennemførte afgiftsforhøjelser har virkning for hele finansåret.

Drifts- og anlægsbudgettets udgiftsside stiger som nævnt med 280 mill. kr., hvoraf 12 mill. kr. vedrører statsvirksomhederne på § 2 og 268 mill. kr. ministeriernes driftsbudgetter. Anlægsudgifterne på § 27 overstiger derimod ikke det ved finansloven forudsatte samlede beløb, idet finanslovens udgiftsreserve på 35 mill. kr. i forbindelse med en reduktion af de militære anlægsudgifter med 23 mill. kr. dækker merudgifter på 58 mill. kr., der navnlig falder på øgede anlægsudgifter til gymnasier, høgere læreanstalter og forskningsinstitutter samt fremskyndelse af etableringen af atomforsøgsstationen ved Risø og af statsbanernes færgeanskaffelser. Også statens tilskud til anlægsudgifter på § 28 svarer omtrent til det ved finansloven forudsatte beløb.

Udgiftsforøgelsen på § 2 på 12 mill. kr. skyldes i alt væsentligt, at postvæsenets overskud nu påregnes at blive 19 mill. kr., medens der på finansloven var budgetteret et overskud på 35 mill. kr. Samtidig påregnes statshavnenes underskud, der på finansloven var anslået til 10 mill. kr., at gå ned til 6 mill. kr. Forøgelsen af ministeriernes driftsbudgetter andrager i alt 468 mill. kr., hvoraf 200 mill. kr. dækkes af de på finansloven afsatte beløb til inødegåelse af tillægsbevillinger og af løn- og prisstigninger, således at nettoforøgelsen bliver de før omtalte 268 mill. kr. Jeg skal omtale nogle af de største forhøjelser, idet jeg i øvrigt skal henvise til, at der for samtlige ministeriers vedkommende er tale om merudgifter som følge af de i juni vedtagne lønforhøjelser, der har haft virkning både for tjenestemændene og for det overenskomstlønnede kontorpersonele.

Arbejds- og socialministeriernes budget forøges med i alt 125 mill. kr., hvoraf 31 mill. kr. som tidligere omtalt modsvares af en tilsvarende indtægt på arbejdsløshedsfonden på § 25. Herudover stiger udgifterne til folkepension med 53 mill. kr., heraf 24 mill. kr. som et ekstraordinært tilskud, og til invalidepension med 9 mill. kr., ligesom udgifterne til særforløb og børneforløb forøges med henholdsvis 14 mill. kr. og 4 mill. kr.

Undervisningsministeriets budget forøges med 100 mill. kr., der for en væsentlig dels vedkommende skyldes større lønningsudgifter, specielt tilskud til lærerlønninger. Der er dog desuden tale om øgede udgifter f. eks. til det højere skolevæsen, de højere læreanstalter og rigshospitalet.

Forsvarsudgifterne er på finansloven opført med i alt 935 mill. kr., nemlig 845 mill. kr. til driftsudgifter og 90 mill. kr. til anlægsudgifter. Sidstnævnte beløb nedsættes som før omtalt med 23 mill. kr., der overføres til driftsbudgettet. De stedfundne lønstigninger kan begrunde en forhøjelse på 25 mill. kr., og endelig er som hidtil visse udgifter til et beløb af i alt 12 mill. kr. afholdt ud over forsvarrets rammebudget. Det drejer sig om udgifter til FN-kommandoet og til rent civile formål under fyr- og vagervæsenet samt udgifter, der dækkes af counterpart-midler. Den samlede forhøjelse af § 21 bliver herefter ca. 60 mill. kr.

[Finansministeren.]

Indenrigsministeriets budget forøges med 57 mill. kr., hvoraf 11 mill. kr. vedrører civilforsvaret. Herudover skyldes 22 mill. kr. tilskud til nedbringelse af den amtskommunale grundskyld og ejendomsskyld, medens 12 mill. kr. er fremkaldt af den i april 1958 gennemførte ændring af sygehusloven.

Jeg skal endelig omtale et par af hovedposter på formue- og kapitalbudgettet. Den samlede udbetaling af udlån bliver noget mindre end det på finansloven budgetterede beløb, hovedsagelig fordi boligstøttelån kun påregnes udbetalt med 385 mill. kr. eller 65 mill. kr. mindre end anslået på finansloven. For statsgældens vedkommende er der sket en ekstraordinær nedbringelse på ca. 190 mill. kr. i forbindelse med konverteringen af den bundne opsparing for personer, men samtidig er gælden forøget med ca. 650 mill. kr. ud over det ved finansloven forudsatte beløb, dels ved konverteringen og ved fornyelsen af præmieobligationslånet af 1948, dels ved optagelse af et indenlandsk lån på 100 mill. kr. og et udenlandsk lån på 20 mill. dollars, hvortil kommer salg af løbende emissioner indtil september 1958.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg skal dernæst tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.*

Da jeg i begyndelsen af december i fjor fremsatte et lignende lovforslag om optagelse af statslån i udlandet, gjorde jeg rede for, hvorfor tilførsel af udenlandsk kapital må anses for særlig vigtig for Danmarks økonomiske udvikling, da vi står over for nødvendigheden af at gennemføre meget store investeringer. Jeg fremhævede, at låneoptagelsen i Den internationale Bank og på markedet i New York måtte ses på denne baggrund og ikke tages som udtryk for et umiddelbart behov for styrkelse af den valutariske likviditet.

Det lovforslag, som jeg i dag fremsætter, har samme almindelige motivering som det forslag, der i december vandt det høje tings tilslutning. I bemærkningerne til lovfors-

slaget er der ret detaljeret redegjort for, hvorledes der i de nærmest kommende år vil ske ganske betydelige kapitalbetalinger til udlandet i forbindelse med afdrag på den ordinære udenlandske gæld, afdrag på gæld, som var oparbejdet over for den nu ophævede Europæiske Betalingsunion samt indbetalinger til Den internationale Valutafond og til Den europæiske Fond. De to sidstnævnte kapitalbetalinger vil ikke medføre nogen absolut svækkelse af vor valutariske likviditet, idet vi har mulighed for i givet fald igen at trække disse beløb, men i første omgang er der også her tale om betalinger i udenlandsk valuta, som skal finde sted, og som vil formindske valuta-beholdningen.

Idet jeg i øvrigt om enkeltheder i disse betalingsforpligtelser tillader mig at henvisse til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg blot fremhæve to forhold, som regeringen tillægger vægt i denne sammenhæng.

Der er som bekendt sket en betydelig og glædelig vækst i valutareserven gennem det sidste halvandet år. Men for det første er den valutareserve, vi nu har, selv om den vel er større end nogen sinde tidligere, ikke særlig stor hverken målt med Danmarks udenrigsomsætning på 11 milliarder kr. om året hver vej eller i sammenligning med andre lande. Bl. a. af denne grund finder regeringen det — og det er det andet forhold, jeg vil fremdrage — vigtigt at reservere valutareserven til anvendelse som stødpude over for en konjunkturudvikling, som går os imod — og en sådan oplever vi jo nok før eller senere. Det må anses for rimeligt med den valutariske stilling, vi har opnået, at søge at undgå samme kraftige forbrugs- og investeringsbegrænsende foranstaltninger, som vi tidligere har måttet gribe til, når valutastillingen blev forringet med nogle hundrede millioner kroner. Det har vi nu en vis chance for at kunne, men ikke hvis vi bruger betydelige dele af valutareserven til at nedbringe den udenlandske gæld i samme tempo som i den foregående periode.

Med henblik på at undgå det forekommer det rimeligt at optage nye lån i et vist omfang, og i hvert fald skulle dette ikke være betænkeligt, så længe der ikke herved sker en kraftig forøgelse af den udenlandske